Zaterdag 12 Augustus 1944

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

61ste Jaargang No. 4282

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

De Loire overgestoken.

Oost-Pruisen uit het Zuiden bedreigd

Churchill in Italië.

Het Geallieerde Hoofdkwartier in Rome maakte bekend, dat Premier Winston Churchill in Italië aangekomen is, doch dat het doel van zijn bezoek of de duur ervan niet bekend is. Het is het eerste bezoek van den Premier aan het Italiaanse krijgsgebied. Een nieuwsblad te Rome gaf als zijn mening te kennen dat de strijd in Italië waarschijnlijk aan belangrijkheid zal toenemen (Rome, (AP) 11.8).

DE RUSSISCHE OPMARS.

door

EDDY GILMORE.

Twee Sovjet-legers trokken door 250 plaatsen langs een front van meer dan 160 kilometer en naderden heden het gebied der Masoerische meren in een manoeuvre welke de gehele Duitse linkerflank ernstig bedreigt. De grootste druk wordt geoefend door de troepen van Maarschalk Konstantin Rokossovsky, die Noordwaarts rukken ten Noord-Oosten van Warszawa en door die van Zakharov uit het Westen. Ten Noord-Westen van Bialystok begonnen de nazies, die een grote hoeveelheid pantserstrijdkrachten en reserves hadden opgehoopt in het grensgebied van Oost-Pruisen en Littauen, op koortsachtige wijze deze te verplaatsen teneinde het hoofd te bieden aan het nieuwe en veel grotere gevaar. Berichten van „Rode Ster" uit het gebied ten Noord-Westen van Bialystok zeiden, dat de Russen — dikwijls in handgevechten — de eerste tegenaanvallen afsloegen, die door de Duitse reserves gedaan werden. Tien tot twaalf tegenaanvallen werden gedaan in afzonderlijke sectoren, doch een bericht zeide, dat deze in felheid verminderd waren en de vijand zich in Westelijke richting terugtrok. Dit is een moeilijk terrein voor tanks en de vergezellende artillerie, doch het is voornamelijk het Russische voetvolk dat de slag wint en steeds dichter naar Oost-Pruisen oprukt. Twee snel stromende diepe rivieren waren het toneel van de slag ten Zuiden der Masoerische meren: de bovenloop van de Boeg, waar deze Oost-West loopt en in de Wisla uitmondt ten Noorden van Warszawa en de Biebrza, een zijrivier van de Narev ten Westen en Noord-Westen van Bialystok.

Er zijn geen aanwijzingen, dat de Russen een van beide hebben overgestoken in de achtervolging der Duitsers naar Oost-Pruisen, doch dit zou zonder veel moeite kunnen geschieden, aangezien de Duitse regimenten hier ernstig gehavend zijn. Deze doorbraak in de Duitse linkerflank is een der beste manoeuvres van de oorlog door Stalin, aangezien hij den vijand noodde zijn hoofddefensies te verplaatsen naar de grens tussen Oost-Pruisen en Littauen.

Sensationeel nieuws stroomde heden binnen van het Estlandse front, aangezien Generaal Maslenikov zijn doorbraak ten Zuid-Westen van Pskov uitbuitte en — volgens een bericht van „Rode Ster" — „diep in het vijandelijk achterland doordrong". De correspondenten zeiden, dat de nazies een nieuwe divisie in de strijd wierpen in het gebied van het veroverde Petseri en deze een der grootste nederlagen van de krijgstocht leed. „De Hitlerieten die tegenstand boden", zo zeide „Rode Ster", „werden uitgeroeid. De rest capituleerde. Hiermede zijn — volgens telling der gevangen genomen Duitse Generaals — nog 29 divisies overgebleven in de Oostzee Staten.

Het Rode leger vorderde 25 tot 30 kilometer door de 75 kilometer grote bres, welke het geslagen heeft aan het Estlandse front en is in staat in Zuidwestelijke richting aan te vallen naar Riga en Noordwaarts te zwenken naar Tallinn. Er zijn geen aanwijzingen van Duitse evacuatie-plannen uit de Letlandse, Littause of Estlandse havens, doch er is een goede kans, dat de nazies, die zich nog in de Oostzee Staten bevinden een hopeloze strijd leveren. Het is echter mogelijk, dat sommige reserves, welke de Duitsers tegen de Sovjets werpen in Oost Pruisen, over zee uit de Baltische landen gekomen zijn (Moskou, (AP) 12.8).

WAT DOET FINLAND?

Robert Sturdevant seint uit Stockholm:

Finse kringen die het een of ander uitstaande hebben met de beweging om vrede te sluiten, beschouwden met zorg drie gebeurtenissen in Finland gedurende de laatste 24 uren welke zij uitlegden als een vermindering der kansen op een wapenstilstand met Rusland. Deze gebeurtenissen waren:

1) De bekendmaking, dat de Finse troepen een belangrijke overwinning hebben behaald op twee divisies van het Rode leger nabij Ilomants. Dit nieuws — zo zeide men — zal ongetwijfeld het volk versterken in zijn wil om de strijd tegen Rusland voort te zetten en het verlangen naar vrede doen afnemen.

2) Mannerheims antwoord op de felicitaties van Generaal Rendulic voor zijn benoeming tot President, waarin hij den Duitsen Bevelhebber in het Noorden van Finland succes wenste bij de verdediging van de „koude grond in het hoge Noorden tegen de druk uit het Oosten." Finse waarnemers in Stockholm zeiden, dat dit zeker klinkt alsof Mannerheim elke Russische eis zal afslaan in geval van een wapenstilstand.

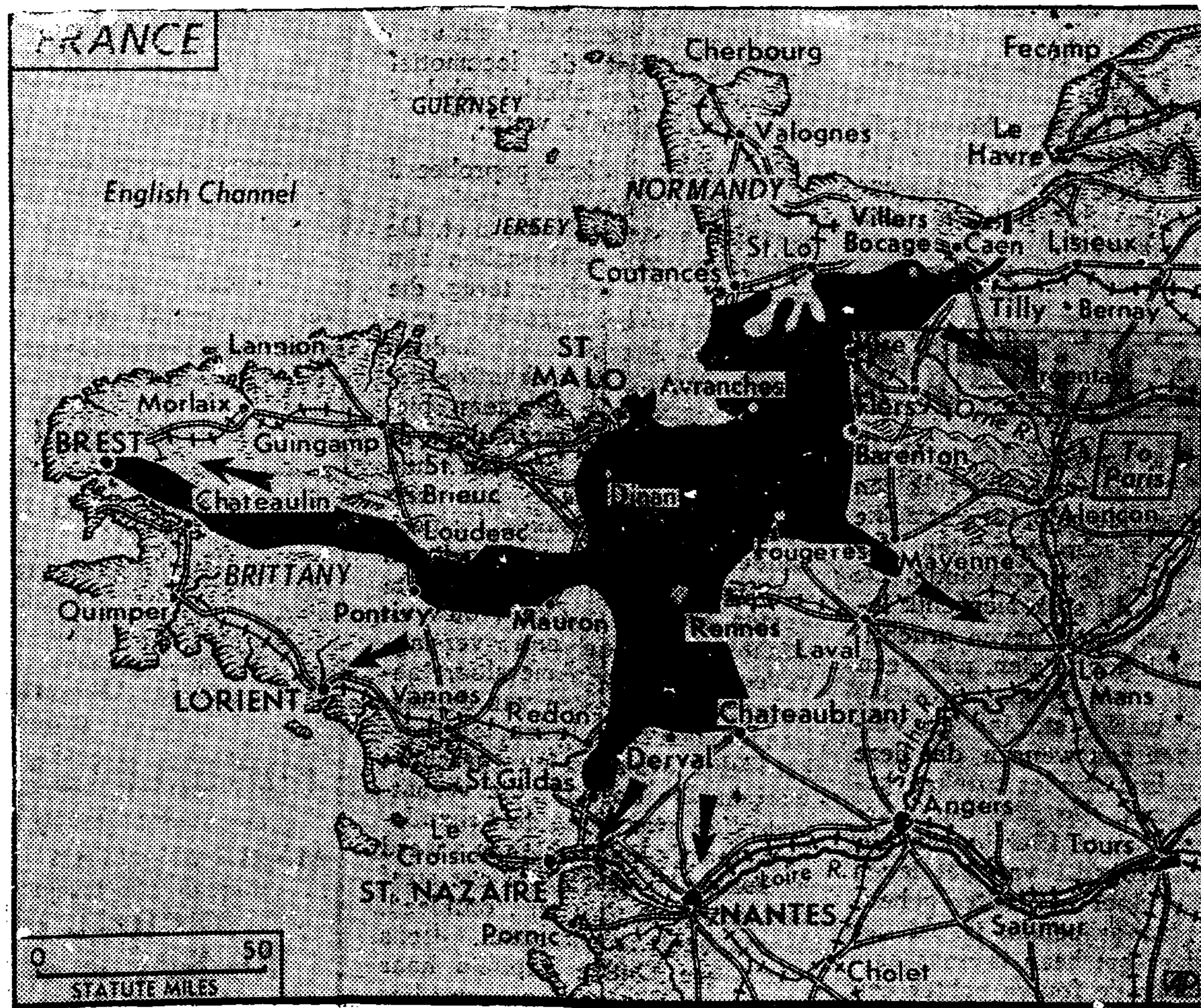
3) De aanbieding van het „Vrijheidskruis eerste klasse met de Grote Ster" aan oud-Premier Edwin Linkomies door Mannerheim. De zegsman zeide, dat hieruit Mannerheims warm gevoelen blijkt voor Linkomies, wiens pro-Duitse politiek alle vroegere pogingen belemmerde om vrede met Rusland te sluiten. (Stockholm, (AP) 11.8).

TOENADERING RUSLAND-VATICAAN?

Uit welingelichte Vaticaanse bron wordt gemeld, dat men niets weet ten aanzien van het bericht, dat in het buitenland gepubliceerd werd als zou Stalin een voorstel hebben gedaan tot bijlegging der geschillen tussen Moskou en het Vaticaan. Monseigneur Enrico Pucci's Vaticaans nieuwsbureau, dat als betrouwbaar beschouwd wordt, heeft als zijn mening te kennen gegeven, dat „het slechts een herhaling is van geruchten, die worden verspreid betreffende een toenadering tussen Rusland en het Vaticaan". Maar men voegde hieraan toe, dat, hoewel de kloof uit ideologisch oogpunt door het Vaticaan altijd beschouwd was als onoverbrugbaar, het uit practische standpunt bezien, niet onmogelijk schijnt, dat Stalin op zeker ogenblik een verrassende houding zal aannemen waar het Vaticaan op voorbereid moet zijn. Monseigneur Pucci zeide, dat met de bezetting van Polen de Oekraïne en Wit-Rusland een katholiek vraagstuk zich voor zou kunnen doen, maar dan „als plaatselijk vraagstuk", dat geregeld moet worden met plaatselijke beschikkingen en niet met algemene beschikkingen voor geheel Rusland.

VERSTERKINGEN UIT DENEMARKEN.

De Vrije Deense Persdienst meldde, dat twaalf troepentreinen door Aarhus op weg naar het Zuiden gingen gedurende de laatste 24 uur. Aarhus werd genoemd als het vroegere overschakelingspunt voor troepen die uit Denemarken worden teruggetrokken. Dit bericht zou kunnen betekenen, dat alle beschikbare troepen naar Frankrijk worden gebracht. Het nieuwsagentschap meldde ook, dat het grootste deel van Noordelijk Jutland thans dient als oefengebied voor zeer jonge Duitse soldaten, die eerder jongens-soldaten kunnen worden genoemd. (Stockholm, (AP) 11.8).

Hoe de Geallieerden uit het schiereiland van Normandië door braken naar Bretagne, laat dit kaartje goed zien. Een colonne snelde ogenblikkelijk naar Brest. Andere strijdkrachten sneden het schiereiland van Bretagne door en weer andere trokken Oostwaarts het land binnen. De Britse strijdkrachten maakten vordering en ten Zuid-Westen van Caen.

GEALLIEERDEN STEKEN DE LOIRE OVER.

Het Geallieerde Hoofdkwartier maakte bekend, dat de Noordamerikaanse troepen de rivier de Loire zijn overgestoken en 16 kilometer oprukten naar het Zuiden. Er wordt nog gevochten in het gebied van Nantes en Angers. De toestand bleef onveranderd bij de Bretonse havens Brest en Lorient en de laatste vijandelijke vesting in St. Malo houdt het nog uit. Er werd hevig gevochten in Dinard nabij St. Malo. De Duitsers handhaafden een krachtige tegenstand in het gebied van Mortain, waar zij verschillende dagen geleden een mislukte poging deden om de corridor van Avranches te doorbreken. De Geallieerden boekten winsten tot 900 meter ten Zuiden van Vire, terwijl zij ten Oosten van Vire langs een front van 10 kilometer 900 tot 1800 meter vooruitkwamen. Britse patrouilles uit het bruggehoofd over de Orne drongen door tot Barbery ten Zuiden van het bos van Cinglais. Thury Harcourt en St. Martin de Salle werden van den vijand gezuiverd, zeide het Hoofdkwartier. In 24 uren tijds, eindigend te middernacht op 9 Augustus, werden 4822 gevangenen genomen — grotendeels in Bretagne (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 12.8).

TOESTAND BIJ HENGYANG

Het Chinese Hoofdcommando maakte bekend, dat de Chinezen Donderdag hun druk en aanvallen voortzetten op 5 tot 10 km. van Hengyang en dat aan beide zijden zware verliezen geleden worden. De gevechten duren nog voort in de buitenwijken van Leyang aan de spoorweg ten Zuiden van Hengyang. Ten Zuiden van Leyang deden de Japanners een tegenaanval, doch deze werd tot staan gebracht. Uit de andere sectoren werd er weinig verandering gemeld.

WAT NU VON KLUGE?

Roger Greene seint van het Britse front aan de Orne:

Veldmaarschalk Guenther von Kluge — zo wordt gemeld — zendt versterkingen in de Duitse bult ten Westen van de Orne in een der vreemdste zetten aan het Westelijk front. In plaats van te trachten te ontsnappen uit de steeds nauwer sluitende „doodskist" — welke veel weg heeft van de val, waarin de Duitsers liepen bij Stalingrad — duwt de Duitse Bevelhebber blijkbaar steeds meer troepen en pantserstrijdkrachten in de zak.

Een Britse staf-officier verklaarde: „Ongetwijfeld bereiken versterkingen de Duitse divisies, die het zwaar te verduren hebben. Hun qualiteit is onbepaald, doch in sommige gevallen hebben zij snel versterkingen weten over te schakelen, die aanvankelijk voor elders bedoeld waren." De Britse strategen zijn werkelijk voor een raadsel gesteld door het wonderbaarlijke risico van Von Kluge om de hoofdmacht der Duitse strijdkrachten in Noord-West Europa te werpen in een gevechtsketel, waarom de vlammen van alle kanten lekken. (Aan het Britse front bij de Orne, (AP) 12.8).

NIEUWS VAN OVERAL.

— Het Zweedse nieuwsblad „Tidningen" zeide, dat volgens iemand „met nauwe betrekkingen in Duitsland" duizend Duitsers gearresteerd en honderd terechtgesteld werden sedert 20 Juli als gevolg van de aanslag op Hitler. Ook werd gezegd, dat de Duitsers hun troepen terugtrekken uit het gebied van Calais en hen dirigeren naar het gebied van de Seine ter verdediging van Parijs.

— Hitlers lijfblad „Voelkischer Beobachter" zou volgens de radio van Berlijn hebben gezegd, dat de maatregelen om mensenmateriaal ten behoeve van de oorlogvoering te verkrijgen, pas beginnen. „Ditmaal is het menens", zeide het blad. „Zonder ongegronde voorspellingen te doen kan gezegd worden, dat de algehele mobilisatie van het Duitse volk ongekende resultaten zal opleveren."

— Generaal Montgomery heeft verklaard, dat de Duitse strijdkrachten in Noord-West Europa „in slechte toestand verkeren". „Op vele plaatsen zijn wij om hen heen en het is mogelijk, dat sommigen hunner niet zullen ontsnappen. Onze legers rukken gestadig Oostwaarts in Frankrijk. Vele honderden steden en dorpen zijn bevrijd. Het zijn belangrijke dagen en de volledige overwinning ligt in het verschiet."

— In Vaticaanstad wordt uit Tokio vernomen, dat Monseigneur Paulo Marella, Apostolisch Delegaat in Japan, onlangs twee concentratiekampen bezocht in het Zuiden van Japan, waar hij vond, dat de toestand der Noordamerikaanse, Britse, Nederlandse en Canadese krijgsgevangenen over het algemeen bevredigend is.

Het nieuws van vandaag.

Thans is een aanvang gemaakt met de bevrijding van Zuid-Frankrijk. Officieel werd heden door het Geallieerde hoofdkwartier bekendgemaakt, dat de Noordamerikaanse troepen de Loire zijn overgestoken en zich reeds op 16 kilometer ten Zuiden van Nantes bevinden, hoewel in de omgeving van deze stad en Angers nog gevochten wordt Deze nieuwe opmars is natuurlijk in de eerste plaats gericht aan de overige havens langs de Franse kust. La Rochelle is een belangrijke duikbotenbasis der Duitsers en daarheen snellen blijkbaar de gemechaniseerde en gemotoriseerde strijdkrachten der Noordamerikanen die de Loire overstaken. Verdere belangrijke veranderingen werden niet bekendgemaakt, doch het is opgevallen, dat helemaal niet gesproken wordt over de opmars, welke van Le Mans uit plaatsvindt. Het kan zijn dat men verder doorgedrongen is dan men thans vermoedt.

De luchtmacht biedt krachtig steun aan de verrichtingen op de grond. In de nacht behoorde Berlijn tot de aangevallen doelen en hedenmorgen vielen weer ongeveer duizend bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen de rangeerterreinen te Metz en de Duitse vliegvelden in Noord-Frankrijk aan.

Premier Winston Churchill is in Italië aangekomen, hetgeen het vermoeden wekt, dat de strijd in het Middellandse Zeegebied spoedig aan belangrijkheid zal winnen. Voorlopig zien de Duitsers kans de voortgang der Geallieerden in Italië tot een minimum te beperken. Slechts de Poolse troepen in de Adriatische sector maakten enig terreinwinst.

Voor de Duitsers in Oost-Europa wordt de bedreiging weer groter nu de Russische opmars ten Westen van Bialystok in Noordelijke richting zwenkt naar hetzelfde gebied waar Hindenburg in Wereldoorlog I zijn grote overwinning behaalde. Generaal Maslenikov vordert ook goed uit het Oosten in de richting van Riga.

Uit Stockholm seint een AP-correspondent, dat zich in Finland gebeurtenissen hebben voorgedaan, die de hoop op een wapenstilstand met Rusland kunnen doen verminderen. Vooral een uitlating van Mannerheim bij het beantwoorden van een felicitatie-telegram van den Duitsen Bevelhebber in het Noorden van Finland en het decoreren van oud-Premier Linkomies hebben aanleiding gegeven tot deze mening.

Wat als Duitsland instort?

door

HERMANN RAUSCHNIG.

Gewezen voorzitter van de Senaat van de Vrije Stad Danzig.

Hoe zal Duitsland instorten? Op het ogenblik stellen de meesten meer belang in de vraag, wanneer Duitsland zal instorten, maar de vraag hóé dit zal gebeuren, is ook van belang. Zal de macht der nazies ineens breken, gelijk een sterke ijzeren balk, die te zwaar belast is geworden? Of zal de instorting beetje bij beetje gebeuren?

Sommigen hebben de fout begaan om te verwachten, dat Wereldoorlog II op dezelfde wijze zou verlopen als Wereldoorlog I. Het zal misleidend en zelfs noodlottig kunnen zijn, wanneer wij ons het eind van de huidige oorlog gelijk zouden indenken met de ondervindingen van 1918 en 1919.

Duitsland capituleerde in 1918 voordat al zijn kracht ten einde was. Zijn leiders hebben niet tot het uiterste gevochten, maar vroegen betrekkelijk vroeg om een wapenstilstand. Er zijn vele redenen geweest, die tot deze stap hebben doen besluiten, zoals militaire nederlagen, het lage peil van het moreel aan het gevechtsfront, uitputting aan het thuisfront, nood aan grondstoffen en een buitengewoon acute minderwaardigheid in gemechaniseerde wapenen. Maar de voornaamste reden was vrees — vrees voor wat er gebeuren zou als de verslagen Duitse troepen in een paniek naar Duitsland zouden terugkeren: de leiders waren er van overtuigd, dat er uit de onvermijdelijke chaos een revolutie zou komen, naar Russisch model en met Russische hulp. En deze vrees maakte het dat de vredesvoorwaarden hun naar vergelijking nog draaglijk voorkwamen. Bovendien, gaf het vredesprogram van President Wilson een aannemelijke basis aan voor de Duitse toekomst. Het was zowel voor de grote massa als voor een groot gedeelte van de politieke partijen in Duitsland van belang, dat de nederlaag goed gemaakt zou worden door sociale en politieke vooruitgang, door het stichten van een liberale republiek in de plaats van een autoritaire monarchie. Dit feit was van belang. Het hield het opkomende geloof van de revolutie tegen en kalmeerde de nationale woede.

Zal Duitsland thans op dezelfde wijze instorten? Het is niet aan te nemen. De capitulatie van 1918 had onder geheel andere omstandigheden plaats dan die zich thans voordoen. Den Duitsers wordt deze keer niet aangeboden een program van Veertien Punten, maar de Onvoorwaardelijke Overgave. Een vrede door vergelijk is geheel onmogelijk gemaakt. Zelfs al zouden Roosevelt en Churchill willen, zij kunnen niet meer terug, zij moeten de politieke weg blijven volgen, die eenmaal ingeslagen is.

Men zal Duitsland geen kans geven om op te houden met vechten voordat het geheel en al uitgeput is. Deze keer moet het instorten.

De instorting — hoe?

Theoretisch zijn er drie manieren waarop die instorting kan gebeuren:

1) De militairen zouden kunnen trachten om de oorlog te beëindigen voordat alle militaire en economische bronnen uitgeput zullen zijn. Zij kunnen alleen te werk gaan of in samenwerking met politieke anti-nazie elementen.

2) Er zou een massa-oproer kunnen komen. Het kan „uit eigen beweging" ofwel georganiseerd zijn. Dit zal op het meest critieke moment van de oorlog de politieke opbouw van Duitsland ingooien, en de strijdkrachten in een positie brengen waarvoor slechts overgave de uitweg is.

3) Men kan ook weerstand bieden tot het uiterste. Het gevolg hiervan zou zijn: ter eerste, een militaire instorting en ten tweede een algemene chaos.

De derde mogelijkheid zal zich hoogstwaarschijnlijk voordoen.

Laten wij al deze mogelijkheden bespreken en zien uit welke factoren zij zijn samengesteld.

Niemand twijfelt aan de vastbeslotenheid van het naziedom om nooit en nooit over te geven. Daarom is er geen overgave mogelijk zonder de omverwerping van het Nationaal Socialistisch regiem. Wie zal het omverwerpen?

De meeste mensen zijn van mening, dat de Duitse generaals, wanneer zij zich voor de dreigende ramp zullen zien, Hitler en het Nationaal Socialistisch regiem zullen omverwerpen, in de hoop op betere vredesvoorwaarden, en met het doel zichzelf aan de macht te houden.

Deze mensen onderschatten de Duitse generaals. Het is waar, dat zij op politiek gebied niet goed op de hoogte zijn, maar zij zijn heus niet zo naïef om zulk een hoop te koesteren, na de uitdrukkelijke verklaring van de Verenigde Volken, dat zij Duitsland zullen demilitairiseren en zowel de schuldigen als hun medeplichtigen zullen straffen.

Het is bovendien lang niet zeker, dat het Militair Oppercommando in staat en genegen zou zijn om een rechtstreeks dictatuur te oefenen, integendeel.

Verschil systeem-Ludendorff en thans.

Enkele jaren geleden weigerde Veldmaarschalk von Brauchitsch in mijn tegenwoordigheid met klem om een dictatuur te vestigen met behulp van het leger. Hij verklaarde, dat de grootste fout van generaal Ludendorff was geweest, om verantwoordelijkheid te aanvaarden, voor wat hij noemde, „de civiele sectie", dit wil zeggen, voor de politieke leiding.

Ludendorff beweerde in zijn leer van de totale oorlog, dat op alle gebied van het leven, de uiteindelijke beslissing moet berusten bij den Opperbevelhebber, een beroepssoldaat. Hitler daarentegen ontwikkelde de idee van den „Führer" een politieke leider, wiens zeggenschap ook gaat over militaire beslissingen.

En de Duitse Generale Staf heeft de leer van Hitler en niet van Ludendorff aanvaard. Er is niet één Duitse generaal die weer zal terugkeren naar de denkbeelden van Ludendorff.

Wanneer we zelfs een ogenblik veronderstellen, dat de generaals de nazies zouden willen omverwerpen, dan moeten zij een nieuwe partij of groep met de politieke macht bekleden. Waar is die groep te vinden? Er bestaat geen enkele. Op dit ogenblik zijn er in Duitsland geen groepen, met bizondere verwachtingen of met bizondere vrees. Daarom

moeten de Duitse generaals doorvechten. Er heeft geen enkele overgave plaats, die niet gegrond is op de hoop, dat zij het ergste zal voorkomen. Bij den Duitsen generaal bestaat de hoop echter niet.

Er is ook veel gesproken over een algemene opstand in Duitsland. Uiterst linkse Duitse emigranten hopen nog steeds op een Socialistische omwenteling.

Maar zij zeggen ook, dat het huidige regiem volkomen op zijn hoede is tegen het gevaar van een inwendige omwenteling en doeltreffende maatregelen genomen heeft.

De zwarthemden zijn zo georganiseerd, dat zij in staat zijn om een opstand het hoofd te bieden.

De enige vorm van omwenteling die nog kans van slagen heeft, is de moderne staatsgreep — de plotselinge bezetting van alle voorname punten van het politieke en economische leven van het land, door mensen, die daarvoor geoefend zijn.

In een totalitaire staat kan een staatsgreep van deze soort slechts zijn oorsprong hebben in het leger. Zelfs het leger loopt gevaar bij zo'n onderneming, omdat het niet genoeg is, dat men troepen heeft om een omwenteling tot stand te brengen; men heeft bovendien mannen nodig, die goed geoefend en uitgerust zijn voor revolutionnaire- en contra-revolutionnaire actie. Bovendien zijn alle belangrijke steden in Duitsland en in de bezette gebieden verbouwd tot forten, niet slechts tegen den vijand van buiten, maar ook tegen den binnenlandsen vijand. Elk centrum van politiek en economisch leven is veranderd in een fort, die bemand is met S.S. troepen, de speciale contra-revolutionnaire troepen van de nazies. Zolang het moreel van deze troepen opgehouden blijft, is elke poging tot opstand in Duitsland of in de voornaamste bezette gebieden, tot mislukking gedoemd. Zelfs verslagen Duitse legers, die van het front terugkeren, zouden, als zij opstonden en orders weigerden te aanvaarden, deze steden met geweld moeten nemen.

Er zal dus geen sprake zijn van een herhaling van de beroemde order van 1918, waarbij het aan de Duitse provinciale troepen verboden werd om op de opstandelingen te vuren, teneinde zodoende bloedvergieten te voorkomen. Een instorting van het moreel is besmettelijk en zou zich zelfs kunnen uitbreiden tot de troepen van de nazie partij, maar dit is — althans bij het begin van een militaire ramp — zeer onwaarschijnlijk.

Zal een chaos dan het meest waarschijnlijke gevolg zijn van de Duitse inzinking? Zullen de troepen tegen het bevel in om tot aan de dood weerstand te bieden, hun eenheden verlaten en zich in massa overgeven? Als dit zo zal zijn, kan men een algemene paniek verwachten die spoedig zal omdraaien in een geweldige strijd voor het behoud.

Elke soldaat die zich niet heeft overgegeven, elke nazie achter de linies zal moeten vechten voor zijn leven. Binnen enkele uren kan een gedisciplineerd en opgefokt volk een horde worden van plunderende en moordende bandieten, die aan niets anders meer denken dan aan zichzelf. De vluchtende Duitsers zullen tegen elkaar vechten en ieder zal trachten om het beste voor zich te bemachtigen. Het gevolg zal zijn een volledige ramp. Een leger van millioenen zou dan tot stof gemalen worden in enkele dagen. Men zal elkaar verpletteren als een door paniek aangegrepen menigte, dat uit een brandend theater vlucht.

Van de andere kant is het mogelijk dat de Duitse troepen nog zo gedisciplineerd zijn, dat een ordelijke terugtocht uit te voeren is, omdat de soldaat alleen dan een kans heeft om er nog levend af te komen.

De defensieve actie van enkele eenheden, die intact zijn gebleven zal een tijdje door kunnen gaan. Gedisciplineerde groepen zullen dan terugvallen op de defensiecentra en de laatste phase van de oorlog zal uitgevochten worden om en in elke Duitse veste.

Indien dit laatste geval zich voordoet — hetgeen het waarschijnlijkst is — zal de strijd met de grootste meedogenloosheid gevoerd worden.

Alle middelen, ook bacteriën en gas, zijn geoorloofd, zegt Hitler.

Ik heb uit Hitlers eigen mond gehoord, dat hij van mening is, dat een volk waaraan het recht om te leven ontnomen wordt het recht heeft om elk middel van vernietiging aan te wenden, met inbegrip van bacteriën- en gas oorlog. De vraag of bacteriën doeltreffende wapenen zijn, moet nog beantwoord worden, maar men behoeft niet te twijfelen aan Hitlers voornemen om zich door niets te laten weerhouden bij de verdediging van Duitsland. De bedoeling is om aan de bezette gebieden door vernieling een protest tegen de voortzetting van de oorlog te ontlokken. In tegenstelling met 1918 toen men een totale instorting wenste te voorkomen, is het nu zeer wel mogelijk, dat de Duitse leiders een uitvoerig plan opgesteld hebben om een revolutionnaire chaos in het leven te roepen, als laatste middel om hun verantwoordelijkheid af te werpen. Bovendien is verwarring, gelijk iedere andere sociale ziekte, besmettelijk. Men kan haar niet tegenhouden, noch door een „cordon sanitair, noch door geweld.

Men kan geen discipline, ook niet van een verslagen land, handhaven zonder medewerking van de verslagenen. Een volk, dat bloedig is neergeslagen en in volslagen wanhoop is gedompeld, zal elk verzoek of elke eis om samenwerking met een minachting en bitterheid beantwoorden, die één van de grootste hinderpalen voor een ware vrede kunnen worden.

Te laat om chaos te voorkomen.

Er blijft nog één vraag: Kunnen de Geallieerden iets doen om de chaotische toestand in Duitsland te voorkomen. Naar mijn mening is het daar nu te laat voor. Het vraagstuk, zoals ik het nu bezie, is niet, hóé de chaos te voorkomen, maar hóé hem zo kort mogelijk te maken, en hóé zo spoedig mogelijk weer orde te scheppen.

Er is maar één weg, en dat is zich de samenwerking te verzekeren van allen, die in orde en opbouwende arbeid geloven, ongeacht hun vroegere gezindheid.

Geen opvoedend bezettingsleger, geen dwangmaatregelen, hoe streng ook, zullen een werkelijke en blijvende vrede bewerkstelligen, zonder de hulp van Duitslands morele en geestelijke machten.

Slechts hiermede zal men werkelijk invloed kunnen oefenen. Het motief van de hoop is, in vergelijking met het motief van de vrees, het verwaarloosde stiefkind van de publieke campagne van de Verenigde Naties in Duitsland geweest. Thans is deze oorlog in een stadium gekomen, waar zelfs niet de soepelste middelen tot overreding of de heerlijkste politieke aanlokkelijkheden zullen kunnen helpen; de enige politiek, die nog iets kan bereiken, is eenvoudige eerlijkheid, eerlijkheid van het soort, dat altijd het kenmerk is geweest van grote leidingsbekwaamheid.

De Heer en Mevrouw
G. M. RICHARDSON - DENOTIA
geven, na dank aan God, met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon
Richard Austin
Wele Afo 124 10 Augustus '44

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN.

Telegram Afdeling: 12.8 '44 tel. 307; na 23 uur Schaap, tel. 353. 13.8 '44 Thomas, tel. 553.

Shipping & Supplies: 12.8 '44 tel. 458 en 551; na 18.30 uur Meinster, tel. 304. 13.8 '44 Meinster, tel. 304.

Scheepvaart Afdeling: 12.8 '44 De Vries, tel. 296. 13.8 '44 Karsch, tel. 398.

Dok Afdeling: 12.8 '44 De Klerk, tel. 839, De Boer II, tel. 234. 13.8 '44 De Klerk, tel. 839, De Boer II, tel. 234.

Geneeskundige Dienst: 12.8 (13 uur) tot 14.8 (7 uur) Dr. De Hartogh, tel. 697. Bij geen gehoor tel. 289.

Prot. Gem. Emmastad: Zondag om 9.30 uur Kerkdienst. Bevestiging Lidmaten. Zondag 20 Augustus om 9.30 uur Bediening van het Heilig Avondmaal. Voorganger Ds. C. Th. Steenstra.

Uit de Pers.

GEZANTSCHAP BIJ DEN PAUS.

Knickerbocker schrijft:
„Het verheugt ons dat Jhr. M. W. van Weede benoemd is tot buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister van Nederland bij het Vaticaan. Een historische en domme fout, symbool van anti-paapse stoutigheid en kleinburgerlijke kortzichtigheid, is hiermede hersteld. Sedert 1925 heeft Nederland geen vertegenwoordiger gehad bij het Europese staatshoofd, dat over het kleinste onafhankelijke grondgebied regeert, doch dat wellicht de grootste morele en ideële invloed oefent van alle staatshoofden der wereld.

Moge de nieuwe bevestigde diplomatieke band van zó hechte makelij blijken, dat zij niet weer door kleine betuttelaars kan worden geslaakt".

„The Human Comedy" in West End. Het is jammer, dat zulk een goed gespeelde rolprent met zulke schone filmische momenten gestrand is op de propaganda. De spelers van dit stuk menselijk leven in oorlogstijd geven prachtige vertolkingen te zien, maar een overvloed van propagandistisch gepraat werkt storend en verveelt. Men zou wensen, dat deze film een film zonder spreken geworden was. Op slot van rekening geeft deze film in zijn climax een tragedie van het leven weer, dat door het louter gebeuren het aangrijpendst is. Al dat gekakel er om heen is nonsens.

Ondanks de fouten echter een film, die het zien overwaard is en gunstig afsteekt bij zo vele films, waaraan elke zin — buiten dan het winstobject — te enenmale aan ontbreekt.

BELGISCH — NEDERLANDSE KERMIS TE CAIRO.

Een Belgische — Nederlandse Kermis die te Cairo in de schilderachtige omgeving van de „Auberge des Pyramides" werd gehouden, heeft een grote bijval gehad. Ongeveer vier duizend personen hebben de kermis bijgewoond. De ontvangsten, waarvan de zuivere opbrengst aan Belgische en Nederlandse liefdadige oorlogswerken zal worden besteed, overtreffen reeds £ 10.000, zegge ongeveer een millioen Belgische franc.

Zijne Majesteit Koning Farouk heeft het feest met zijn aanwezigheid vereerd. Hij was vergezeld van zijn vleugeladjudant, Miralai Omar Fathy Pacha; de Koning droeg de uniform van Maarschalk van het Egyptische leger.

Onder de hoge personaliteiten werden opgemerkt: prins en prinses Pieter van Hellas prinses Chevikiar, die haar bescherming aan de kermis had verleend; de Ambassadeur van Groot Brittanië en Lady Killearn.

De „Auberge des Pyramides" was voor de gelegenheid prachtig versierd geworden en bood het schouwspel van een kermis met haar verschillende aantrekkelijkheden: draaimolens, stands, kramen met Belgische en Nederlandse lekkernijen, kantwerksters arbeidden er aan haar kussen en de photograaf Alban uit Brussel werkte er als rondreizend photograaf.

Het welgelukken van dit liefdadigheidsfeest is grotendeels te danken aan de inrichtsters: de dames Louis Scheyven, echtgenote van den Zaakgelastigde van België, en Barones Bentinck, echtgenote van den Zaakgelastigde van Nederland.

KORT NIEUWS.

— De burgemeester van een Nederlandse stad, nu naar Engeland ontsnapt, heeft aan de Raf gevraagd dat foto's genomen worden van het overstroomd gebied opdat de Nederlandse deskundigen in Engeland nu reeds hun plannen voor de drooglegging na de oorlog kunnen beginnen op te maken.

— N. S. Hoekstra, ambtenaar van het Openbaar Ministerie te Middelburg is benoemd tot Advocaat-generaal van de Hoge Raad, die geheel onder Duits toezicht staat.

— Een Zuidafrikaans ingenieur van Nederlandse afkomst is uit Duitsland te Lissabon aangekomen met een groep personen, die tegen Duitsers uitgewisseld werden. Hij verklaarde, dat, op de reis door Frankrijk, de trein herhaaldelijk terug moest stomen naar een of andere dichtbijgelegen wissel om rond om vernielde gedeelte van het spoorwegnet te rijden. Russische en Poolse krijgsgevangenen werden door de Duitsers verplicht om vernielde gedeelten van het te verrichten. Dikwijls werd de trein gebombardeerd of gemitrailleerd. De trein was van geen enkel biezonder kenteken voorzien en de Duitsers hadden er troepenwagons aan vastgehaakt. De reiziger merkte op, dat verschillende grote stations volkomen verdwenen waren. Het tekort aan locomotieven viel in het oog. Dikwijls moest de trein uren wachten, omdat de locomotief tussendoor voor allerlei andere karweitjes gebruikt werd.

Ook werd een keer geprobeerd een machine voor de trein te spannen, maar dat lukte niet. De ingenieur vond te Lissabon zijn vrouw en zijn dochter terug, die maanden in het concentratiekamp te Amersfoort hadden doorgebracht. Hij verklaarde dat hij en de andere reizigers bij zonder getroffen waren door de sympathie die de Fransen hun betoonden gedurende hun reis door dit land; sommige Fransen hadden kilometers ver gelopen om hun wat wijn en vruchten te komen brengen. Zijn vrouw en dochter vertelden aan verslaggevers, dat zij te Amersfoort getuige geweest waren van de mishandelingen van Joden, die herhaaldelijk geslagen en geschopt werden. De dochter, die verontwaardigd was over de behandeling van de opgeslotenen werd herhaaldelijk gestraft. Deze straf bestond er in, dat zij, ontkleed, in een hoek moest staan. Eens wierp een Duitse kapitein haar bij een ondervraging een bos sleutels in het gezicht; zij droeg er nog de littekens van. Haar moeder verklaarde, dat zij tegen het einde van 1942 naar Liebenau (Duitsland) overgebracht werd en in een door Katholieke zusters, die tegen de nazies waren, geleid gesticht. Alle behoorlijke kleding kwam van het Rode Kruis, evenals het voedsel, zonder hetwelk zij zeker verhongerd waren. Te Liebenau genoten zij een zekere vrijheid en van oudere inwoners vernamen zij, dat de Duitse nederlaag naderde; deze mensen waren niet bevreesd in het vooruitzicht hiervan; zij verlangden slechts naar het einde van de oorlog. De ingenieur was naar Laufen overgebracht waar de toestand zeer slecht was; hij verloor er 20 kilo van zijn gewicht. Voor zijn vrijlating moest hij een verklaring tekenen, dat hij afstand deed van al zijn bezittingen; toen hij weigerde werd hij met een revolver bedreigd. Zijn vrouw moest een dergelijke verklaring tekenen. Men bedreigde haar met het doodschieten van haar dochter.

— Dr. Hussein Djadjadiningrat een bekende autoriteit op het gebied van Adat is door de Japanners als Hoofd van het departement van Godsdienstige Aangelegenheden vervangen door Hasjim Asjari, 80 jaar en voorzitter van de door de Japanners gesteunde Mohammedaanse organisatie. Dr. Djadjadiningrat is een broeder van den overleden Raden Loekman Djadjadiningrat.

— Welke rol de luchtmacht van de Nederlandse vloot heeft gespeeld bij de invasie blijkt uit de dodenlijst. 25 Leden van de luchtmacht werden gedood sedert 6 Juni; buitendien zijn 10 leden van de vloot gedood sedert het begin der invasie. Het totaal der slachtoffers van de vloot sinds 11 Januari bestaat uit 26 officieren en 48 minderen en 1 Officier en 23 minderen zijn in Japanse gevangenschap gestorven.

— Seyss Inquart heeft er over geklaagd, dat geen rekening wordt gehouden met het verbod voor verzekerings-agenten en handelsreizigers om te reizen. Volgens het sluikblad „Het Vod" heeft Seyss Inquart er bij de gemeente-overheden op aangedrongen, dat naar de voorschriften gehandeld worde, daar de verkeersmiddelen niet in staat zijn aan de behoeften te voldoen en bovenbedoelde personen geen toelating hebben om van openbare vervoermiddelen gebruik te maken. Buitendien zijn de handelsreizigers de steunpilaren van de zwarte markt en zijn zij ook degenen, die de rommel, welke zich op het ogenblik voor de uitstalramen der winkels bevindt, in de handel brengen. „Het Vod" schrijft: Seyss Inquarts bedoeling is duidelijk. Hij heeft de handelsreizigers nodig om in Duitsland te werken en hij probeert werkplaatsen en fabrieken tot sluiten te dwingen (Aneta).

GESTORVEN.

Dr. Henri Adrien Naber, een bekend Nederlands wiskundige en natuurkundige is te Utrecht in de ouderdom van 76 jaar overleden.

C. J. P. Zaalberg, oud-directeur generaal van Arbeid is te 's Gravenhage in de ouderdom van 71 jaar overleden.

Dr. Eliza Wiersma, Professor in Algemene Wetenschappen aan de Polytechnische Hogeschool te Delft is op de leeftijd van 42 jaar overleden (Aneta).

12½ JAAR IN HET LEVEN.

Heden bestaat de congregatie der dochters van Onze Lieve Vrouw onbevlekt ontvangen ofwel der inlandse Zusters in Suriname 12½ jaar.

WERELDNIEUWS

CANADA'S BEVOLKING.

In Juni van het vorig jaar bedroeg de bevolking van Canada, leden van de strijdkrachten inbegrepen, 11.812.000 zielen. Dit is een vermeerdering van 158.000, vergeleken bij de 11.654.000 in 1942. De schatting is gebaseerd op het tellen van het aantal geregistreerde geboorten en overlijdens en het tellen van de eerste drie rantsoenboeken welke uitgegeven werden. De toeneming der bevolking sedert de volkstelling in 1941 bedroeg 305.000.

VERSPIEDER GEFUSILLEERD.

In Engeland is een Duitse verspieder, de 15e van deze oorlog, gefusilleerd, schrijft De West.

Deze man, die 28 jaar oud en officier in het Belgische Leger was, kwam enige maanden geleden aan in Engeland.

Hij reisde van België naar Lissabon en bereikte zo Engeland, waar hij zich voordeed als een gewone vluchteling.

Van zijn nieuwe verblijfplaats uit hield hij de Duitsers op de hoogte van de toestand van de Belgische troepen, van vertrekdata van convooien naar Belgisch Congo en van de toestand in Engeland in het algemeen.

Tenslotte werd hij geknipt en doodgeschoten.

— Zijne Heiligheid de Paus heeft Myron C. Taylor, Roosevelts Afgezant bij de Heilige Stoel, in audiëntie ontvangen.

DE KRONIEK DER VICTORIE

6 Augustus — Het schiereiland van Bretagne door de Geallieerden doorgesneden. Talrijke Japanse schepen vernield of beschadigd bij een aanval van de Noordamerikaanse vloot op de Vulkaan- en Bonin-eilanden.

8 Augustus — Het 1e Canadese leger in de sector van Caen komt belangrijk vooruit in een nieuwe aanval. Acht Duitse legerofficieren in Duitsland veroordeeld en opgehangen wegens samenheuling tegen Hitler.

9 Augustus — Le Mans bezet door de Noordamerikanen. Rokossovsky hernieuwt zijn offensief aan het Centrale front in Polen. Guam in de Marianen geheel bezet. De vorming van een luchtleger door Eisenhower bekend gemaakt.

10 Augustus — Nantes en Angers in Frankrijk veroverd. Superforten bombarderen Nagasaki in Japan en Palembang in Nederlands Oost Indië.

11 Augustus — Premier Churchill in Italië aangekomen.

Het was een slechte week voor de As. Misschien is deze verklaring een herhaling van wat wij reeds de vorige maal in deze Kroniek schreven, doch dat geeft niets. De toestand zal wel slecht blijven voor de As en nog slechter worden voordat zij helemaal kapot is en heeft opgehouden te bestaan.

Vooral de Hitlerieten hebben het kwaad te verduren gehad. Op het ogenblik, dat zij misschien dachten het Russisch offensief tot staan te hebben gebracht, gaf Rokossovsky in de middelste sector van het actieve front wederom het sein tot de aanval en stormden zijn manschappen vooruit over de vlakten om Warszawa. In de Oostzee Staten werd de uitroeiïng van de ingesloten legers al even hard hervat door Bagramian en Maslenikov, terwijl de wig in het Zuiden van Polen steeds dieper gedreven werd door Koniev.

Het enige waarover Kolonel Generaal Heinz Guderian, het nieuwe Hoofd van de Duitse Generale Staf, zich kon verheugen, was dat hij voorlopig de linie langs de Oostpruisische grens had kunnen houden tegen het derde Wit-Russische leger onder Tsjernyakhovsky. Maar Guderians verheugenis zal wel niet van lange duur zijn. Daarvoor hebben wij al teveel gezien van Tsjernyakhovsky's kunnen.

De strijd aan Duitslands Oostfront heeft in de afgelopen week echter in belangrijkheid plaats moeten maken voor de verrichtingen in Frankrijk waar de Noordamerikanen iedereen verrasten door de snelheid waarmede zij vooruitkwamen. Het scheen wel alsof een reusachtige bom in Bretagne terecht gekomen was waarvan de scherven naar alle kanten vlogen — zó verspreidden Bradley's colonnes zich. In een oogwenk bevonden de Noordamerikaanse strijdkrachten zich op alle strategische punten van Bretagne. Grote steden als Le Mans, Nantes en Angers werden alras bezet en in feite werd een aanvang gemaakt met de slag om Parijs.

GENERAAL GUDERIAN
Niet van lange duur?

Met de losbarsting der Noordamerikaanse vloedgolf bij Avranches is ook gebleken welk verdedigingsplan de nazies in Frankrijk hadden. Zij wilden een krachtige en liefst zo kort mogelijke linie houden in Normandië, terwijl zij op belangrijke punten garnizoenen plaatsten en in het binnenland enkele strategische reserves behielden.

Parijs, dat het belangrijkste verkeerscentrum van Frankrijk is, heeft ongetwijfeld ook de troepen ter verdediging daarvan en men kan verwachten dat de nazies de stad niet zonder een felle verdediging zullen prijsgeven. Tot open stad zullen zij het wel niet verklaren, aangezien Parijs — zoals men ziet — ook van militair belang is. Zo wij bij de slag om Rome de gegronde hoop uitspraken dat de Eeuwige Stad gespaard zou blijven, moeten wij thans toch onze vrees te kennen geven ten aanzien van de Lichtstad. Een algehele vernieling zal wel niet plaats vinden — tenzij Parijs een langdurig beleg ondergaat — doch de mogelijkheid blijft bestaan dat de Duitsers zich als gewoonlijk aan vandalisme zullen schuldig maken. Wij zouden het nog kunnen beleven, dat juist zulke objecten als de Arc de Triomphe en het graf van Napoleon in het Dôme des Invalides, die de speciale aandacht van Adolf Hitler hadden bij Frankrijks val in 1940, ten offer zullen vallen aan de vernielzucht der nazies.

De bevrijding van Parijs — een van Montgomery's voornaamste doelen in Frankrijk bij zijn sprong over de Westwal — zal zeker van grote morele invloed zijn op het verdere verloop van de oorlog. Wie in Duitsland nog niet mocht geloven, dat het Hitlerdom heeft afgedaan, zal dan toch moeten inzien, dat de nazies gefaald hebben. Bij de bevelhebbers van het leger is deze wetenschap reeds doorgedrongen. Vandaar de tweespalt waarvan wij horen. Blijkbaar om een schrikwekkend voorbeeld te stellen heeft men Dinsdag acht der „opstandigen" na een der allengs berucht geworden processen van de Volksrechtbank opgehangen. Voor officieren, vooral hooghartige Duitse officieren, is ophanging een verschrikkelijke vernedering. Het zou ons daarom niets verwonderen, indien de bekende kliek hiermede haar eigen doodvonnis getekend heeft.

Geruchten beweerden al dat een aanslag gedaan werd op Heinrich Himmler, doch hieromtrent is niets bevestigd en men doet goed dergelijke geruchten met de nodige achterdocht te beschouwen. Het leven zal niettemin alle aardigheid verloren hebben voor den Gestapobaas en zijn trawanten. Thans gaat het om hun eigen hachje en dat zullen zij zo duur mogelijk verkopen, of hiermede eeuwenoude Duitse tradities verloren gaan of niet.

Aan het front vechten al kinderen en grijsaards mee en de aankondiging van een algehele mobilisatie (hoe kan het nog?) is echt gemeend.

Het is ook niet onmogelijk, dat de Duitsers nog met nieuwe en vreselijke wapenen voor de dag zullen komen, die zij tot het laatst bewaard hebben.

Gasaanvallen zullen waarschijnlijk niet meer doeltreffend zijn, aangezien de Geallieerden er volkomen op zijn voorbereid. Doch de vliegende bom is de eerste uit een reeks die de nazies van plan zijn te gebruiken en zij noemen haar dan ook V-1 (Vergeldingswapen No. 1).

Wij zien dus aankomen, dat de oorlog steeds onmenselijker zal worden, alle vroegere congressen en conferenties ter voorkoming daarvan ten spijt. Reeds is daar het gebruik van vlammenwerpers, fosforbommen en het Duitse terreurwapen: de vliegende bom.

De Geallieerde vorderingen kunnen daarom niet snel genoeg naar onze zin zijn want op slot van rekening is verovering van terrein de zekerste manier om de val van den vijand te veroorzaken.

AFSCHEID LAMBERT EN HUDDLESTON.

In de met vlaggen der Verenigde Natiën en omliggende republieken versierde zaal van Piscaderabaai nam de Waarnemend Deken van het Consulaire Corps, Julius Lopez Penha, Consul van Brazilië, het woord om de binnenkort vertrekkende Consuls van de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk, de Heden Huddleston en Lambert, dank te brengen voor de wijze waarop zij in ons midden hun landen hebben vertegenwoordigd. Dit afscheidsfeest werd aangeboden door het Consulaire Corps van Curaçao. Aanwezig waren daarom alle consuls-generaal, consuls en consulaire agenten van dit eiland, verder verschillende vooraanstaande personen zoals de Procureur-generaal, de Algemeen Militair Commandant en ook Professor en Mevrouw Oppenheim, die zoals men weet volgende week Woensdag terzelfder plaatse een afscheidsreceptie zullen aanrichten in verband met hun nu werkelijk ophanden zijnde vertrek.

Z.H.E. Mgr. P. I. Verriet O.P. was mede aanwezig.

Na den Consul van Brazilië spraken nog Kapitein Luis R. Pimentel, Consul-Generaal van de Verenigde Staten van Venezuela, Andres J. Espinal, consul van Santo Domingo, Dr. Carlos Posada Gaviria, consul van Colombia. De vertrekkende consuls Lambert en Huddleston zeiden om beurten dank voor de tot hen gerichte woorden. Tot omstreeks 20 uur bleef men bijeen.

De opvolger van Consul Lambert zit momenteel in Barcelona, Spanje, vanwaar hij binnen enkele maanden hier hoopt te kunnen zijn. Consul Huddlestons opvolger, Foote, was gisteravond ter receptie mede aanwezig om kennis te maken.

NIEUWE LUCHTLIJN NAAR CURAÇAO EN ARUBA?

De Grace Line heeft bekend gemaakt, dat haar na-oorlogse scheepvaartdiensten naar het Caraïbisch gebied nog zullen worden aangevuld met luchtdiensten, waarvoor men hoopt vergunning te zullen krijgen van de Raad voor de Burgerlijke Luchtvaart. Men hoopt een luchtlijn te vestigen tussen New York en de Bahamas, **Aruba, Curaçao,** La Guayra, Maracaibo, Barranquilla, Balbao en Kingston. Voorts werd verklaard, dat een rechtstreekse luchtdienst tussen New York en het Caraïbisch gebied nodig en een coördinatie tussen de scheepvaart en luchtdiensten gewenst is (New York, (AP) 11.8).

EINDRESULTAAT BAZAAR.

De Heer L. W. Korthals, voorzitter van het Comité Nederland, schrijft ons, dat „de reeds zeer hoog gespannen verwachtingen nog verre overtroffen werden" en dat een eindresultaat van de gehouden bazaar 62.500,— G. bedraagt. De Heer Korthals zegt allen gevers, geefsters, helpers en helpsters dank, hij prijst degenen, die gezorgd hebben, dat er animo was en in het biezonder looft hij de winkeliers en ondernemingen voor wat zij gaven. „Ook was het verrassend te zien, hoe gewillig vele Willemstadse ingezetenen zich op de bazaar van hun geld lieten ontdoen."

VERENIGING VAN DE HANDEL OPGERICHT.

Dinsdag 8 dezer werd ten kantore van notaris Mr. Anton A. G. Smeets de acte van oprichting van de Curaçaose Vereniging voor de handel verleden. Oprichters zijn de Heren: Izaak H. Capriles, Benjamin M. Chumaceiro, Alex Curiel, Gilberto Z. de Jongh, Joseph M. J. Ellis, August D. Jonckheer, Udharam („Roberto") Kimatrai, Alberto Lieder, Samuel Pimsler, Ernesto C. Martijn, Johan E. Mauricio, Frans Vreugdenhil, Carel N. Winkel en I. Yohai, als vertegenwoordigers van hun respectieve handelshuizen. Zoals in de vergadering in het Briontheater werd besloten, zullen de oprichters voorlopig, tot Februari 1945, het bestuur der vereniging vormen. De Heren kozen uit hun midden tot voorzitter den Heer Ernesto C. Martijn, tot eersten ondervoorzitter den Heer Jacques H. Capriles en tot tweeden ondervoorzitter den Heer Frans Vreugdenhil. Het dagelijks bestuur bestaat uit de drie laatstgenoemde Heren. De advocaat Mr. Abraham Papier werd als algemeen raadsman aan de vereniging verbonden. Een commissie uit het bestuur zal thans overgaan tot inschrijving van de leden. De belangstelling van de handel voor deze vereniging overtreft alle verwachtingen.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale: Voetbal:** Zondag 10 uur Mobilia — Republiek (vriendschappelijk); 16 uur D.S.C. — The Western Stars (competitie).

— **Padvinderij:** De Sint Petrus Canisiusgroep heeft haar kamp opgeslagen te Santa Martha en denkt daar te blijven tot 18 Augustus.

— **Jonge Wachters:** De Jonge Wachters van Santa Rosa vierden gisteren het vijfjarig bestaan. Des avonds was er een gezellige bijeenkomst, waarbij het toneelstuk werd opgevoerd „De Verjongingskuur". Het werd een prettige avond.

TAFELTENNIS-WEDSTRIJDEN.

Als volgt zijn de uitslagen van de tafeltenniswedstrijden van de N.A.T.T.B., gespeeld op Vrijdag 11 Augustus:

A. v. Kesteren — E. Barkmeyer 3—2; C. Dare — A. Jessurun 3—0; D. Lopez Henriquez — J. Grijt 3—0; P. Meit — E. A. Pietersz 3—0; S. Zonnenschain — E. Römer 3—0; R. Ramonez — A. R. Ercol 3—1; D. Wright — L. Nahr 3—1.

Daar enkele der bovengenoemde winnaars voor as. Zondag bezet zouden zijn, werden voorts een tweetal wedstrijden gespeeld, die de volgende resultaten opleverden:

P. Meit — D Lopez Henriquez 3—0; S. Zonenschain — R. Ramonez 3—1.

Voor de eerste ronde resten er thans nog vijf wedstrijden, die alle op Maandag 14 Augustus, aanvang 19.30 uur, in het J.P.F. Clubgebouw, Otrabanda, gehouden zullen worden.

VAN EEMNES NAAR CURAÇAO.

Alle huizen van het dijkdorpje, dat langs de polders van de Eem gebouwd is, liggen beneden de zeespiegel, zodat als de onderwaterzetting in deze buurt is doorgevoerd heel Eemnes blank staat. Het is een klein plaatsje en pas in de laatste jaren is het door een bus met de buitenwereld verbonden. Maar het was er schilderachtig, als men bij de oude kerk over de vlakke velden kon zien, waar het vee graasde. Hier werd goed 50 jaar geleden Johanna Antonia van Klooster geboren, die vandaag op Curaçao haar zilveren kloosterjubileum viert op Habaai als Soeur Marie Gerversia.

Soeur Gerversia verliet haar geboorteplaats, werd onderwijzeres en Fraciscanes. Op 11 Januari 1925 kwam zij op Curaçao aan, werkte hier en op Bonaire, later te Pietermaai en dan weer op Bonaire. Thans is zij als onderwijzeres werkzaam aan de St. Theresiaschool te Juicio.

Vanmorgen, op het feest der Heilige Clara, hebben de zusters gezongen en heden is het feest, — feest naar buiten in lach en gesprek, maar feest ook daar binnen in de harten van de ontelbare kinderen, die door Soeur Gerversia in de loop van 25 jaren zijn gevormd. Dit laatste is het grootste feest.

— **De Noordamerikaanse** marine maakte bekend, dat drie Noordamerikaanse krijgsgevangenen door de Japanners zijn doodgeschoten. De twee onderofficieren van het corps mariniers en een matroos werden op 31 Juli 1943 gedood, nadat zij ontsnapten uit een gevangenenkamp, berecht en veroordeeld werden wegens het doden van een man, die deelnam aan hun gevangenneming.

— **De radio** van Berlijn beweerde, dat Noordamerikaanse bommenwerpers bij een aanval op Straatsburg op Vrijdag een „voltreffer" plaatsten op de oude cathedraal van de stad.

— **Een medewerker** van den Noordamerikaansen Vice-President Wallace zeide, dat Roosevelt hem een belangrijke regeringspost beloofd heeft in geval Roosevelt en Truman in November gekozen worden. Wallace wilde hierop zelf geen commentaar leveren.

— **De Duitse radio maakte bekend, dat de Noordamerikanen gisteren Alençon bereikt hebben op 50 kilometer ten Noorden van Le Mans en nog verschillende kilometers verder opgerukt zijn.**

— **De Britse** Admiraliteit maakte bekend, dat vliegtuigen van vliegdekschepen de vijandelijke scheepvaart en kust-installaties tussen Aalesund en Christiansund Vrijdag hebben aangevallen. Vliegtuighangars werden getroffen en opslagplaatsen werden in brand gezet. Op het vliegveld te Gossen werden vijandelijke vliegtuigen vernield. Andere doelen waren radio-stations, olie-opslagplaatsen en twee schepen in het gebied van Lepsoy die in brand gezet werden.

— **Officieel wordt uit Rome bekend gemaakt, dat de Duitsers zich uit Florence hebben teruggetrokken. De Geallieerde troepen zijn het stadsdeel ten Noorden van de Arno nog niet binnengetrokken, doch autoriteiten van de Geallieerde regeringen gingen er binnen om de burgerbevolking bij te staan.**

— **President Roosevelt** spreekt hedenavond om 19.30 uur Curaçaose tijd door de radio uit de marine-werf te Bremeron.

— **De Duitse** radio zeide, dat de Canadezen de aanval op Falaise hedenmorgen hernieuwd hebben en de stad onder het vuur der Geallieerde artillerie staat. Ook zouden Geallieerde oorlogsschepen gepoogd hebben de haven van Lorient binnen te dringen, doch afgeslagen zijn.

Heden overleed tot onze diepe droefheid onze geliefde vader en neef

WILHELM ALFONS O'CONNOR

IN DEN OUDERDOM VAN 48 JAAR.

De teraardebestelling zal heden-middag om 4.30 plaatsvinden op de begraafplaats van Groot-Kwartier.

Sterfhuis: Rustoord.

Francis O'Connor,
Wilfred O'Connor.

„De Marine-basis Parera zal hier blijven",

zegt Commandant Derksema.

Waar eens de cactus bloeide.

De vraag of de marine-basis Parera hier zal blijven heeft allen lange tijd bezig gehouden, tot Commandant Martinus A. J. Derksema, luitenant ter zee der 1e klasse, aan de Pers mededeelde, dat zij blijven zal. Dit in tegenstelling tot die der Noord-amerikanen, welke minder solied gebouwd is, zodat men redelijkerwijze kan aannemen, dat deze te zijner tijd zal worden opgeheven. De Commandant deed deze voor ons staatsdeel zeer belangrijke mededeling gedurende een bezoek dat de Pers op uitnodiging van den Schout-bij-Nacht Carel J. baron van Asbeck aan de Nederlandse Marine-Basis Parera bracht. Dit bezoek kwam helaas laat. Wij herinneren ons nog levendig de artikelen, die het Soerabaiasch Handelsblad en andere Indische kranten schreven over het bezoek aan de Marine-basis te Soerabaia. Tot nu toe heeft het militaire apparaat hier min of meer schuw tegenover de Pers gestaan, hetgeen jammer is, omdat het juist de Pers is, die in een tijd als de tegenwoordige zo ontzettend veel kan doen om Publiek en militairen met elkander in aanraking te brengen. Iets dat meer dan ooit nodig en geboden is, omdat gebrek aan onderling contact — wij spreken hier niet van persoonlijk contact met manschappen of officieren — geleid heeft tot een zekere afkeer ten aanzien van de militairen bij het publiek en omgekeerd tot een miskenning door de militaire overheden van de positie van het publiek, van de burgerij in wier dienst zij het vaderland verdedigt. In welk een mate onze Marine dit doet bleek nog onlangs uit een artikel hierover in 'Lux' verschenen. Het blijkt ook uit de persoonlijke offers, welke vele officieren en manschappen brengen, wier echtgenoten en gezinnen in bezet gebied, veelal zonder notie waar de mannen zitten, moeten verblijven. Reeds enkele jaren is nu de Koninklijke Nederlandse Marine, trotse nazaat van de mannen die onze Gouden Eeuw hielpen maken, op Curaçao, haar basis is gereed en zal een blijvend punt van staatsbelang voor ons koninkrijk blijven. De twee en half millioen, die de basis gekost heeft (inclusief de inventaris), is niet verspild.

Temidden van de heuvelen en dalen, waar eens de cactus bloeide, zijn de gebouwen en werkplaatsen verrezen. Daar liggen onze motortorpedoboten, de sierlijke mahoniehouten motortorpedoboten, die in Canada gebouwd zijn en de logge triplexgevaarten, die te New Orleans zijn gemaakt. Vrolijk wappert de Schout-bij-Nachtsvlag van de mast, welke bij de ingang van het hek staat. Van de mast op het middenplein waait de Nederlandse vlag. Men komt er nadat men een in het ... Engels gesteld bordje „Speed limit 10 miles" is voorbij gegaan. Voor u uit tegen de heuvelglooiing op ligt het fraaie verblijf van de onderofficieren. Iets lager dat van de manschappen. Rechts van u, op de heuveltop giert de passaat om het officiershuis, waar plaats is voor 20 officieren, en het gezellige ontspanningshuis. De timmerman heeft bij het onderofficiershuis een tuin aangelegd met een visvijver. Wie daar gaat staan, heeft op een na het mooiste uitzicht over het Schottegat. De zwarte rookpluimen komen uit de grijze oorlogsmonsters, de zwaar beladen tankschepen gaan hun olie naar de fronten brengen en kleinere brengen de ruwe stoffen aan. Links heeft men de hospitalen van de Noordamerikaanse basis en rechts de gebouwen van die basis zelve, die dus als een hoefijzer om de Nederlandse basis heen ligt. Contact is er maar weinig. Men komt weinig bij elkander; de ontspanningsbehoeften van Noordamerikanen en Nederlanders lopen ver uiteen. Toch worden bij gelegenheden Noordamerikaanse officieren uitgenodigd en omgekeerd.

Luitenant ter Zee der 2e klasse Franciscus Steinmetz, pas in April jl. uit Engeland hier aangekomen, is een vlotte verschijning, die op 29-jarige leeftijd mirabile dictu de titel van Oudste-officier ter Basis heeft gekregen. In zijn ruime en luchtige kantoor gaat de bezoeker zich melden.

Hij weet wat zijn mannen doen. Dit is de dagorde: 6 uur opstaan en 6.30 uur ontbijt. Om 7 uur heet het „baksgewijs", d.w.z. dat men zich in de kleinste eenheid vergaart, dit zijn de „bakken", om verzoeken te doen e.d. „Als er mensen bij elkaar zijn komen er altijd verzoeken", aldus de [illegible]. „De een wil nog een weekje verlof, de ander dit en weer een ander dat. Dat wordt door een aantal officieren behandeld, en terwijl na het baksgewijs elkeen aan zijn werk gaat, kunnen de requestranten om 9 uur bij hun divisie-chef de uitslag gaan halen. 10.15 Uur koffie en 12 uur „vast werk", hetgeen in marinetermen zoveel wil zeggen als ophouden met werken. Om 12.30 uur is het eten en daarna werkt men nog van 13.30 tot 16 uur. Eventueel kan men van 16.30 tot 24 uur de stad in gaan; het avondeten op de basis, het zg. „theewater", is om 17.30 uur. Een korte werkdag ogenschijnlijk, maar men dient erbij te weten, dat om de drie dagen een volle dag wacht is.

— Hoeveel mensen hebt u hier?

„140 Militairen en 80 man burgerlijk personeel. Die doen zowel de administratie als het werk in de werkplaatsen, waar wij nu heen gaan".

In het magazijn, dat hier „kabelgat" heet, heeft men een keur van alles wat men nodig zou kunnen hebben op deze aard, van carbonpapier tot kabelklemmen. De boel zit goed op slot en boven heeft men een kantoor met meisjes en mannen om dit alles te administreren. Ook heeft men hier uitzicht op de zg. botenhal een ruimte, waarin men twee motortorpedoboten naar binnen kan rijden om ze op te leggen. Er lag er één en zelfs Bloch leek klein bij het gevaarte, dat over betonnen banen kan rijden en drijven tot het weer in het water gaat. De motorreddingsboot ligt hier en is in een uur tijds al gereed om uit te varen.

De werkplaatsen zijn alle modern en groot opgezet. Het is een lust om eens een goede en mooie werkplaats te zien. Waar het geschut gerepareerd wordt, staat veiligheidshalve een netwerk er om heen. In de kamer waar de torpedo's liggen (à 18.000 tot 27.000 G. per stuk in vredestijd) lag aan waarde ongeveer de gehele Curaçaose begroting in torpedo's geconverteerd op rekken. Onderzeebootbestrijder Hendrik de Wit glunderde en schreef aantekeningen neer over duikboten, die deze dingen moeten vervoeren en gebruiken.

Men zal benieuwd zijn naar de luxe, waarover indertijd zoveel is te doen geweest. Geven wij eerlijk onze mening, dan zeggen wij, dat het er overal netjes uitziet, dat men ook niet op een houten kruk behoeft te zitten, maar dat men zeer beslist niet van luxe en nog minder van overdaad kan spreken. Wel voegen wij erbij, dat wanneer men bijvoorbeeld als hoofdambtenaar genoopt is in een Curaçaos hotel of pension te wonen, de verblijven van de gewone manschappen, hun ontspannings- en eetzalen, frisser, beter gemeubileerd en aangenamer zijn, om dus niet te spreken van die van de onderofficieren en officieren. Maar het zou toch wel te dol zijn om de voorwereldlijke toestanden, die hier op het gebied van hotel- en pensionwezen (vorige week werd een dame uit haar pension gezet, omdat de eigenaar de kamer beter aan een gezin kon verhuren) bestaan als norm te nemen. Zó bezien is er inderdaad sprake van luxe, maar dat komt dan niet door de luxueuze inrichting, maar omdat Curaçao zelf op dit gebied nog niet het peil van een modern land heeft bereikt.

De enige vraag, die wij hebben, zou zijn, waarom, wanneer dit op Parera wel kan, het kamp van de landmacht op Suffisant wel erg pover erbij afsteekt. Mogelijk is dat kamp niet voor blijvend, maar aangezien Suffisant [illegible] bijna tot het peil van het normale hotel of pension is afgedaald, zou verbetering hier zeker op haar plaats zijn. Onze militaire overheden verschonen ons dit woord van critiek.

Wat dit laatste betreft, was een hoge officier zo welwillend ons nog te zeggen, dat het verschil tussen Parera en Suffisant hierin ligt, dat Parera allereerst bedoeld is om officieren en manschappen, die van een patrouilletocht terugkeren uit zee, gelegenheid te geven tot uitrusten. Ieder begrijpt, dat het comfort aan boord van een torpedomotorboot nul is, zodat wanneer de bemanning van zo'n boot na terugkeer iets meer comfort krijgt dan normaal, dit niet meer dan billijk is. Trouwens het officierenpaviljoen is geen ontwerp van de militairen, maar van de Dienst van Openbare Werken, die zeker lof verdient voor het fraaie gebouw.

DE SCHEEPVAARTRAAD.

De Regerings Voorlichtingsdienst deelt mede, dat de Raad van Advies voor de Scheepvaart verdeeld is in twee secties, a) voor korte en lange vaart en b) voor kustvaart. Samen vormen zij een Verenigde Raad, waarvan de voorzitter Dr. Hudig is, die ook voorzitter is van de secties Wanneer zij in Verenigde Raad samenkomen, betreffende scheepvaartaangelegenheden in het algemeen, kiezen de beide secties een onder-voorzitter. De leden van de afdeling Korte en Lange Vaart zijn Dr. C. G. Gischlet, Dr. B. T. W. van Hasselt, L. Ruys, Dr. P. van den Toorn, R. Pronk en een zesde, wiens naam niet bekend gemaakt kan worden. Secretaris van de Verenigde Raad is A. A. van Lutenburg.

VRACHTSCHEPEN VOOR INDIE.

Uit Canada wordt bericht, dat de Canadese en de Nederlandse regeringen onderhandelingen voeren over de bouw van kleine vrachtschepen, die voor de handel in Nederlands Indië nodig zullen zijn. De Canadese voorstellen zijn aan de Nederlandse regering overgemaakt en indien deze accoord gaat met de bouwkosten, enz. zullen de contracten verdeeld worden onder de Canadese scheepswerven. De Nederlandse regering zal — indien de contracten goedgekeurd worden — contant betalen (Aneta).

HET RUBBERVRAAGSTUK.

De Regerings Voorlichtings Dienst te Londen deelt mede, dat op 18 Juli 1944 de Nederlandse Regering en de Regering van de Verenigde Staten de uitnodiging van de Britse regering aanvaardden om besprekingen te beginnen over de na-oorlogse rubbervraagstukken.

De bedoeling was een studieprogramma te ontwerpen en de wenselijkheid werd onderstreept van de oprichting van een comité, dat de rubber-toestand onder toezicht zou houden. Ambtenaren van de drie regeringen, bijgestaan door leden van de verschillende takken der nijverheid hebben de besprekingen, die te Londen werden gehouden tussen 1 en 9 Augustus, beëindigd.

Een duidelijk overzicht werd samengesteld van de rubbertoestand, zowel wat de natuurlijke als wat de synthetische rubber betreft. Ook de vraagstukken, die eventueel later kunnen oprijzen werden onderzocht. In de loop der besprekingen had een uitvoerige gedachtenwisseling plaats en een overeenkomst werd bereikt in grote lijnen, wat betreft de rubber-toestand en de te verwachten vraagstukken. Erkend werd, dat deze vraagstukken belangrijk zijn voor alle drie regeringen.

Een eerste studie-programma werd vastgesteld en de nodige regelingen tot het verrichten van deze onderzoekingen werden getroffen. Ook is aandacht geschonken aan de beste wijze om toezicht te blijven houden op de bestaande omstandigheden en een blijvend onderzoek te verzekeren van alle vraagstukken, die nog kunnen oprijzen in verband met de rubber of de rubbervervangingsmiddelen. Overeengekomen werd in een nabije toekomst de besprekingen te hervatten.

Aneta verneemt hieromtrent nog: De besprekingen werden gekenmerkt door een goede verstandhouding en een breed inzicht in elkanders standpunten ten opzichte van de vraagstukken, waarvoor de betrokken landen gesteld zijn nu, zowel als in de toekomst. De vraagstukken werden in een atmosfeer van vriendschap gevoerd. Vooral voor Nederlands Indië is het van belang dat uit deze eerste besprekingen reeds als resultaat bereikt is, dat de rubbervraagstukken gezamenlijk zullen onderzocht worden en ook in de toekomst besprekingen over dit onderwerp gehouden worden.

Aldus is de mogelijkheid geschapen voor internationale samenwerking op dit belangrijk gebied. Tijdens de besprekingen heeft de Nederlandse afvaardiging de nadruk gelegd op het gewenste een spoedig hervatten van de rubberuitvoer van Nederlands Indië. De Nederlandse afvaardiging die van de Verenigde Staten naar Engeland reisde voor de besprekingen bestond uit den heer E. C. Zimmerman, Nederlands Indisch Hoofdambtenaar, voorzitter van de Nederlandse Aankoop Commissie, Dr. P. Honig, Nederlands Indisch Hoofdambtenaar, directeur van het Nederlands Indisch Rubber-Instituut en den heer J. T. Cremer. In de tweede helft van Augustus keren de afgevaardigden weer naar de Verenigde Staten (Aneta).

VOEDSELPAKKETTEN.

Bijna 100.000 voedselpakketten zijn sedert 1942 door het comité „Nederland" te Buenos Aires naar Nederlandse krijgsgevangenen gestuurd. Hiervan zijn er 77350 betaald door Nederlanders, terwijl de andere uit giften aan het Comité bekostigd werden (Aneta).

